

عنوان مقاله:

ارزیابی اثر متقابل نیتروژن و زمان برداشت بر عملکرد رویشی، کمیت و کیفیت اسانس چهار رقم ریحان (*Ocimum basilicum*) (L.)

محل انتشار:

مجله علوم باغبانی، دوره 35، شماره 4 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسندگان:

فرج مویدی - گروه زراعت، دانشکده کشاورزی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد خرم آباد، خرم آباد، ایران

سجاد کردی - گروه اکوفیزیولوژی گیاهی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران

علی اشرف مهربانی - گروه زراعت و اصلاح نباتات، دانشکده کشاورزی، دانشگاه ایلام، ایلام، ایران

سهیلا دست برهان - گروه اکوفیزیولوژی گیاهی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران

خلاصه مقاله:

نیتروژن یکی از مهم‌ترین عناصر پرمصرف برای رشد و تولید گیاهان محسوب می‌شود و در دسترس بودن آن بسیاری از پارامترهای مورفولوژیکی، فیزیولوژیکی و بیوشیمیایی گیاهان را تحت تاثیر قرار می‌دهد. به منظور بررسی اثر سطوح مختلف کود نیتروژن بر عملکرد و برخی خصوصیات کیفی چهار رقم ریحان، آزمایشی به صورت فاکتوریل اسپلیت پلات در زمان در قالب طرح بلوک‌های کامل تصادفی با سه تکرار در ایستگاه تحقیقات کشاورزی خرم آباد در سال ۱۳۹۵ انجام شد. تیمارهای آزمایش شامل چهار رقم ریحان (*Ocimum basilicum* var. Italian) و (*O. basilicum* var. Cinnamon، Sweet Thai) و (*O. basilicum* var. Large Leaf) و

(*O. basilicum* var. Mobarakeh)، سه سطح کود نیتروژن (صفر، ۱۰۰ و ۲۰۰ کیلوگرم در هکتار کود اوره) و سه نوبت برداشت گیاه ریحان بود. نتایج نشان داد که بیشترین نسبت برگ به ساقه (۸/۱) با کاربرد ۱۰۰ و ۲۰۰ کیلوگرم در هکتار کود اوره در رقم *Italian Large Leaf* در برداشت اول بدست آمد. از میان ارقام مورد بررسی، حداکثر وزن خشک برگ، وزن خشک کل، درصد و عملکرد اسانس مربوط به رقم *Italian Large Leaf* و حداکثر شاخص کلروفیل برگ مربوط به ارقام *Sweet Thai* و *Cinnamon* بود. بیشترین وزن خشک کل (۳۴۸۲ kg ha⁻¹) به رقم *Italian Large Leaf* با کاربرد ۲۰۰ کیلوگرم در هکتار اوره در برداشت دوم اختصاص یافت که اختلاف معنی‌داری با کاربرد ۱۰۰ کیلوگرم در هکتار اوره در برداشت دوم در همین رقم نداشت. تیمار شاهد (عدم مصرف کود) نسبت به سایر تیمارهای کودی، از درصد اسانس بیشتری برخوردار بود (۱/۰۱ درصد)، اما حداکثر عملکرد اسانس (۲۶/۷۹ kg ha⁻¹) با مصرف ۱۰۰ کیلوگرم در هکتار کود اوره حاصل شد. بیشترین مقدار ترکیبات غالب اسانس (به استثنای سه ترکیب غالب متیل‌کاوایکول، ۸-اوسینئول و متیل‌سینامات) در تیمار شاهد (عدم مصرف کود اوره) مشاهده گردید. به طور کلی، می‌توان رقم *Italian Large Leaf* و مصرف ۱۰۰ کیلوگرم در هکتار کود اوره را در شرایط محیطی مشابه خرم‌آباد توصیه نمود.

کلمات کلیدی:

اوره، ترکیبات بیوشیمیایی، عملکرد اسانس، متیل‌کاوایکول، وزن خشک برگ

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1351394>

